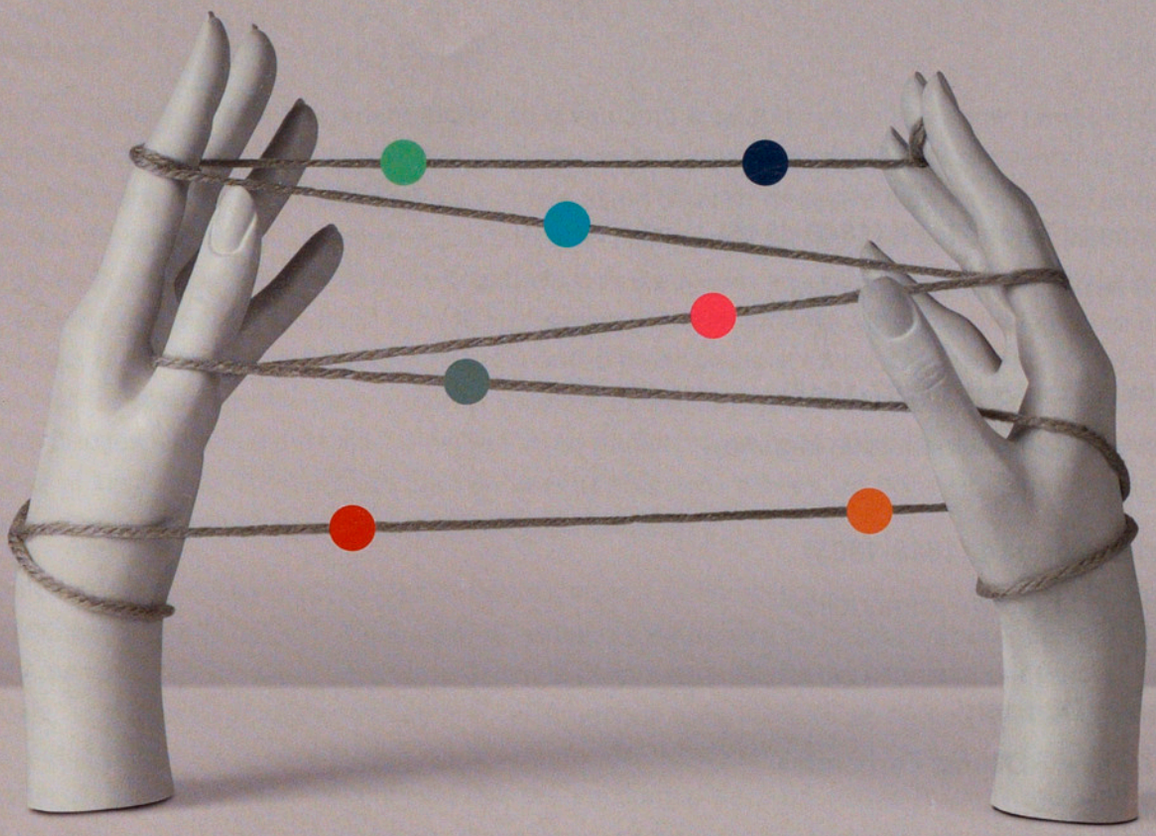

36 FESTIVAL
TORROELLA DE MONTGRÍ
DEL 30 DE JULIOL AL 19 D'AGOST 2016

WWW.FESTIVALDETORROELLA.CAT

Dissabte, 30 de juliol de 2016
22.00 h - Auditori Espai Ter

Pene Pati, tenor
J'Nai Bridges, *mezzosoprano*

JOVENTUTS MUSICALS
DE TORROELLA DE MONTGRÍ

PROGRAMA

I

Francesco Paolo Tosti (1846-1916)

L'alba sepàra dalla luce l'ombra

Gaetano Donizetti (1797-1848)

L'elisir d'amore: «Una furtiva lagrima»

Charles Gounod (1818-1893)

Sapho: «O ma Lyre immortelle»

Gaetano Donizetti

La Favorita: «Oh mio Fernando»

Giuseppe Verdi (1813-1901)

La Traviata: «De' miei bollenti spiriti»

Geoorge Gershwin (1898-1937)

Porgy and Bess: «Summertime»

II

Camille Saint-Saëns (1835-1921)

Samson et Dalila: «Mon coeur s'ouvre à ta voix»

Charles Gounod

Faust: «Salut, demeure chaste et pure»

Georges Bizet (1838-1982)

Carmen: «Seguidille»

«La fleur que tu m'avais jetée»

«Habanera»

«C'est toi!... C'est moi!…»

INTÈRPRETS
Pene Pati, tenor
J'Nai Bridges, *mezzosoprano*
Sharolyn Kimmorley, piano

Veu, talent i sort

La carrera d'un cantant líric no únicament depèn de la veu amb la qual la natura l'ha dotat, també fa falta talent per desenvolupar-la, disciplina i força de voluntat per estudiar la tècnica, personalitat per aguantar la pressió d'actuar davant el públic i una mica de sort. Sí, sort. La sort que algun director de teatre d'òpera l'escolti i es fixi en ella o en ell, la sort que un agent artístic cregui en el seu potencial i el fitxi o la sort de guanyar un concurs de cant de prestigi que propulsi la seva carrera. Als dos joves cantants que inauguren aquest vespre el 36è Festival de Torroella de Montgrí, el tenor d'origen samoà Pene Pati i la *mezzosoprano* estatunidenca J'Nai Bridges, la natura els ha dotat de molt bona veu, tenen un gran talent i han tingut la sort d'haver guanyat un concurs de cant important que els ajuda a projectar les seves carreres. Pene Pati ha guanyat el Concurs de Cant Montserrat Caballé 2014 i l'Operalia 2015 i J'Nai Bridges, el Concurs de Cant Francesc Viñas de Barcelona 2016. Decidits a demostrar el seu talent, per presentar-se al Festival de Torroella han triat un exigent programa d'àries, de Donizetti, Gounod, Verdi, Gershwin, Saint-Saëns i Bizet i un duo d'aquest últim, tots de gran lluïment.

Si hi ha un compositor italià adorat pels grans tenors, aquest és Francesco Paolo Tosti (1846-1916), autor de melodies irresistiblement encisadores. La que obre el recital, *L'alba separa dalla luce l'ombra*, pertany al cicle *Quattro canzoni d'Amaranta* (1907) sobre poemes de Gabriele D'Annunzio. No menys estimada per tenors i pel públic és la que segueix, la romança *Una furtiva lagrima*, el fragment més cèlebre de l'òpera *L'Elisir d'amore* (1832) de Donizetti, autor també de la quartaària del programa, *Oh mio Fernando*, de l'òpera *La Favorita* (1840), un títol menys conegut del compositor italià, en aquest cas un drama, però no menys inspirat musicalment en el qual Donizetti va trencar la norma que els herois d'una òpera sempre fossin un tenor i una soprano. En aquesta, hi ha tenor, però el paper femení protagonista va ser escrit per a una *mezzosoprano*, la qual cosa no va agradar gaire al tradicional públic de l'època. Poc coneguda és també *Sapho* (1851), la primera òpera de Gounod escrita per a la *mezzosoprano* d'origen espanyol Pauline Viardot-García. El soliloqui *O ma Lyre immortelle* n'és el fragment més famós.

La Traviata (1853) és l'òpera més popular de Verdi i també de tot el repertori operístic. D'ella escoltarem l'ària *De' miei bollenti spiriti* que canta el personatge d'Alfredo al començament del segon acte, quan després de viure amb Violetta (la traviata) durant uns mesos en una casa de camp als afores de París, mostra la seva alegria i reafirma la seva felicitat.

Porgy & Bess (1935) és la primera gran òpera americana en la qual Gershwin fusiona la música popular nord-americana –jazz, *blues*, espirituals– amb l'òpera clàssica. Narra la història d'amor entre Porgy, un invàlid generós, i Bess, una drogoaddicta desvalguda, en un suburbi marginal de Charleston (Carolina del Sud) a la dècada de 1930. *Summertime* és la cançó més popular de l'obra que es canta en tres ocasions al llarg de l'òpera, una a cada acte. Va tenir un èxit immediat i va ser adaptada i adoptada com un estàndard de jazz, del qual s'han fet més de 35.000 versions.

La segona part del recital està dedicada exclusivament al repertori francès i comença amb la joia de *Samson et Dalila* (1877), *Mon coeur s'ouvre à ta voix,* l'ària més sensual i eròtica de tot el repertori operístic. La canta Dalila en el segon acte, quan intenta seduir Samsó perquè li reveli el secret del seu poder. Camille Saint-Saëns la va escriure per a Pauline Viardot-García i van ser justament aquestaària i el duo d'amor que la segueix els primers fragments que el compositor va escriure de l'òpera. *Faust* de Gounod és la quinta essència de l'òpera francesa i juntament amb *Carmen* de Bizet l'obra més coneguda del repertori líric francès. A la famosa *cavatina Salut! demeure chaste et pure*, Faust idealitza Marguerite com una criatura innocent i divina i ho expressa amb un intens lirisme que culmina amb un do sobreagut per al lluïment del tenor.

Carmen no és únicament l'òpera més popular de repertori francès, ho és també del tot el repertori operístic, que cada any es disputa amb *La Traviata* i *La Bohème* el primer lloc entre les òperes més representades a tot el món. Per acabar el concert escoltarem quatre fragments de l'obra mestra de Bizet, les populars *Seguidille* i *Habanera* que canta Carmen en el primer acte, la cèlebreària de la flor de Don José del segon acte i el tràgic duo final.

Lourdes Morgades

Francesco Paolo Tosti

Gabriele d'Annunzio

L'alba sepàra dalla luce l'ombra,

L'alba sepàra dalla luce l'ombra,
A la mia voluttà del mio desire.
O dolce stelle, è l'hora di morire,
Un più divino amor del ciel vi sgombra.

Pupille ardenti, o voi senza ritorno,
Stelle tristi, spegnetevi incorrotte
Morir debbo. Veder non voglio il giorno,
Per amor del mio sogno e della notte.

Chiudimi, o Notte, nel tuo sen materno,
Mentre la terra pallida s'irrora.
Ma che dal sangue mio nasca l'aurora
E del sogno mio breve il sole eterno!

(Cançó per a veu i piano)

L'alba separa la llum de l'ombra

L'alba separa la llum de l'ombra,
i la meva luxúria del meu desig.
Oh dolces estrelles, en l'hora de morir,
us desallotja un amor més diví del cel.

Pupil·les ardents, oh vosaltres sense tornada,
estrelles tristes, apagueu-vos incorruptes
Haig de morir. No vull veure el dia
per amor al meu somni i a la nit.

Tanca'm, oh nit, en la teva sina materna,
mentre la terra pàl·lida es rosa.
Però que de la meva sang neixi l'aurora
i del meu breu somni el sol etern!

Gaetano Donizetti

Felice Romano

Una furtiva lagrima

Una furtiva lagrima
negli occhi suoi spuntò,
quelle festose giovani
invidiar sembró.
Che più cercando io vo?

M'ama, sì, m'ama, lo vedo, lo vedo!
Un solo istante i palpiti
del suo bel cor sentir!
I miei sospir confondere
per poco ai suoi sospir!
I palpiti, i palpiti sentir,
confondere i miei coi suoi sospir!

Cielo, si può morir...
Di più non chiedo, non chiedo.
Ah! Cielo, si può, si può morir...!
Di più non chiedo, non chiedo.
Si può morir...
Si può morir d'amor!

(Ària de Nemorino, de l'òpera *L'Elisir d'amore*, Acte II, Escena II)

Una furtiva llàgrima

Una furtiva llàgrima
brollà en els ulls;
a aquells joves festius
els semblà enveja.
Què més estic buscant?

M'estima, sí, m'estima, ho veig, ho veig!
Sentir un sol instant
els batecs del seu bell cor!
Confondre per poc
els meus sospirs amb els seus!
Sentir els batecs, els batecs,
confondre els meus sospirs amb els seus!

Cels, es pot morir...
No demano més, no més.
Ah! Cels, es pot, es pot morir...!
No demano més, no més.
Es pot morir...
Es pot morir d'amor!

Charles Gounod

Émile Augier

O ma lyre immortelle

O ma lyre immortelle,
Qui dans les tristes jours
À tous mes maux fidèle
Les consolait toujours!

En vain ton doux murmure
Veut m'aider à souffrir,
Non, tu ne peux guérir

Oh, la meva lira immortal

Oh, la meva lira immortal
que en els meus dies de tristesa
consolaves sempre fidel
tots els meus mals!

Endebades el teu dolç murmuri
vol ajudar-me a sofrir,
no, tu no pots curar

Ma dernière blessure;
Ma blessure est au coeur,
Seul le trépas peut finir ma douleur.

Adieu, flambeau du monde,
Descends au sein des flots,
Moi, je descends sous l'onde,
Dans l'éternel repòs.

Le jour qui doit éclore,
Phaon luira pour toi,
Mais, sans penser à moi,
Tu reverras l'aurore.
Ouvre-toi, gouffre amer
Je vais dormir pour toujours dans la mer.

(Ària de Safo al tercer acte de l'òpera *Safo*)

la meva última ferida;
la meva ferida és al cor,
només la mort pot acabar el meu dolor.

Adéu-siau, torxa del món,
baixa a la sina del mar,
jo, baixo sota les ones,
per al repòs etern.

El dia que ha de néixer,
Faó lluirà per a tu,
però, sense pensar en mi,
reveuràs l'aurora.
Obre't, remolí amargant,
dormiré per sempre dins el mar.

Gaetano Donizetti

Alphonse Royer
Oh mio Fernando

Oh mio Fernando,
della terra il trono,
a possederti avria
donato il cor!
Ma l'amor mio,
più puro è del perdono
dannato –ahi, lassa!-
è a disperato orror.
Il ver fia noto,
e in dispregio estremo
la pena avrommi
che maggior si de'.

Ah! –Se il tuo sdegno allor,
allor fia meno,
mio Dio, fammi morir!
Ah, sì, gran Dio,
ah, fammi morir!
Ah! Se fia meno
il tuo disdegno,
piombi, o Dio,
la fulgor tua su me!
Scritto in cielo
è il mio dolor!
Su, venite alla festa,
Sparsa l'ara sia di flor!

Già la tomba a me s'appresta;
ricoperta in negro vel
sia la trista fidanzata
che reietta, disperata,
non avrà perdono in ciel.
Maledetta, disperata,
non avrà perdono in ciel,
no, no, non avrà!

Ah, crudeli!
-e chi v'arresta?
Scritto in ciel
è il mio dolor!
Su, venite!
Ell'è una festa,
sparsa l'ara sia di flor!

(Ària de Leonora, del tercer acte de l'òpera *La favorita*)

Oh, Ferran meu

Oh, Ferran meu,
hauria donat
el tron de la terra
per posseir-te!
Però el meu amor,
més pur que el perdó,
està condemnat –ai, desgraciada!-
a un horror desesperat
La veritat serà coneguda,
i en el major desdeny
sofrirà la pena
més gran que existeix.

Ah! Si al menys
el teu desdeny fos menor!
Déu meu, fes-me morir!
Ah, sí, gran Déu,
ah, fes-me morir!
Ah! Si al menys
el teu desdeny fos menor,
fes caure, oh Déu,
el teu raig sobre meu!
El meu dolor està
escrit en el cel!
Au, veniu a la festa,
i que l'altar s'ompli de flors!

Ja tinc la tomba preparada;
coberta amb un vel negre
estigui la trista núvia, que
rebutjada i desesperada,
no tindrà perdó del cel.
Rebutjada i desesperada,
no tindrà perdó del cel,
no, no, no en tindrà!

Ah, cruels!
Qui us detura?
Escrit en el cel
hi ha el meu dolor!
Au, veniu,
és una festa,
i l'altar és ple de flors!

Giuseppe Verdi

Francesco Maria Piave
De' miei bollenti spiriti

De' miei bollenti spiriti
il giovanile ardore
ella temprò col placido
sorriso dell'amor!
Dal di che disse: "Vivere
io voglio a te fedel",
dell' universo immemore
io vivo quasi in ciel.

Dels meus esperits tumultuosos

L'ardor juvenil
dels meus esperits tumultuosos
sabé ella temperar amb el plàcid
somriure de l'amor.
Des del dia en què va dir:
"Vull viure fidel a tu",
he oblidat l'univers
i visc quasi en el cel.

(Ària d'Alfredo, del segon acte de l'òpera *La Traviata*)

George Gershwin

DuBase Hayward
Summertime

Summertime,
And the livin' is easy,
Fish are jumpin'
And the cotton is high.

Oh, your daddy's rich
And your mamma's good lookin',
So hush little baby
Don't you cry.

One of these mornings
You're going to rise up singing,
Then you'll spread yoour wings
And you'll take to the sky.

But until that morning
There's a'nothing can harm you,
With your daddy and mammy
Standing by.

Temps d'estiu

Temps d'estiu,
i la vida és fàcil,
els peixos salten
i el cotó ha crescut.

Oh, el teu papa és ric
i la teva mama és maca,
per tant calla, petit infant,
i no ploris.

Un d'aquests matins
et despertaràs cantant,
llavors desplegaràs les teves ales
i et portaran al cel.

Però fins en aquell matí
res no et pot fer mal,
amb el teu papa i la teva mama
al teu costat.

(Ària de Clara al primer acte de l'òpera *Porgy and Bess*)

Camille Saint-Saëns

Fedinand Lemaire
Mon coeur s'ouvre à ta voix

Mon coeur s'ouvre à ta voix,
que ta voix parle encore!
Dis-moi qu'à Dalila
tu reviens pour jamais!
Redis à ma tendresse.
Les serments d'autrefois,
ces serments que j'aimais!
Ah! réponds à ma tendresse!
Verse-moi, verse-moi l'ivresse!

Ainsi qu'on voit des bles
les épis onduler
sous la brise légère,
ainsi frémis mon coeur,
prêt à se consoler
à ta voix qui m'est chère!
La flèche est moins rapide
à porter le trépas,
que ne l'est ton amante
à voler dans tes bras!

El meu cor s'obre a la teva veu

El meu cor s'obre a la teva veu,
que la teva veu parli encara!
Digues-me que tornes
a Dalila per sempre!
Repeteix a la meva tendresa
les promeses del passat,
aquelles promeses que jo estimava!
Ah! respon a la meva tendresa!
Dóna'm, dóna'm l'embriaguesa!

Així com hom veu ondular
les espigues de blat
amb la brisa lleugera,
així s'estremeix el meu cor,
disposat a consolar-se
amb la teva veu tan estimada!
La fletxa és menys ràpida
a portar la mort,
que no pas la teva amant
a volar als teus braços!

(Ària de Dalila al segon acte de l'òpera *Samsó i Dalila*)

Charles Gounod

Jules Barbier i Michel Carré

Salut, demeure chaste et pure

Salut, demeure chaste et pure
Où se devine la présence
D'une âme innocente et divine.

Que de richesse en cette pauvreté,
En ce réduit, que de félicité.

O Nature,
C'est là que tu la fis si belle,
C'est là que cette enfant
A dormi sous ton aile,
A grandi sous tes yeux.

Là que de ton haleine
Enveloppant son âme,
Tu fis avec amour
Epanouir la femme
En cet ange des cieux.
C'est là! Oui! C'est là!

(Cavatina de Faust del tercer acte de l'òpera *Faust*)

Et saludo, morada casta i pura,

Et saludo, morada casta i pura,
on s'endevina la presència
d'una ànima innocent i divina.

Quanta riquesa en aquesta pobresa,
quanta felicitat en aquesta cambreta.

Oh natura,
és allà que la feres tan bella,
és allà que aquesta nena
dormí sota les teves ales,
creixé davant els teus ulls.

Allà on el teu hàlit
envoltà la seva ànima,
i amb amor feres
convertir la dona
en aquest àngel del cel.
És allà! Sí! És allà!

Georges Bizet

Henri Meilhac i Ludovic Halévy

Seguidille

Près des remparts de Séville,
chez mon ami Lillas Pastia,
j'irais danser la seguidille
et boire du manzanilla!
J'irai chez mon ami Lillas Pastia.
Oui, mais tout seule on s'ennuie,
et les vrais plaisirs sont à deux...
Donc pour me tenir compagnie,
j'emmènarai mon amoureux!
Mon amoureux! Il est au diable...
Je l'ai mis à la porte hier...
Mon pauvre coeur très consolable,
mon coeur est libre comme l'air!
J'ai des galants à la douzaine
mais ils ne sont pas à mon gré;
voici la fin de la semaine,
qui veut m'aimer je l'aimerai...
qui veut mon âme? Elle est à prendre,
vous arrivez au bo moment,
je n'ai guère le temps d'attendre,
car avec mon nouvel amant,
près des remparts de Séville,
j'irai danser la seguidille,
et boire de mançanilla.
Oui, j'irais chez mon ami
Lillas Pastia!

(Ària de Carmen, del primer acte de l'òpera *Carmen*)

Seguidilla

A prop de les muralles de Sevilla,
a casa mon amic Lillas Pastia,
aniré a ballar la seguidilla
i a beure mançanilla!
Aniré a casa el meu amic Lillas Pastia.
Sí, però sola m'avorreixo,
els plaers veritables són per a dos...
Doncs per tenir companyia
m'emportaré el meu enamorat!
El meu enamorat! Se n'ha anat al diable,
el vaig despatxar ahir...
El meu pobre cor és molt consolable,
el meu cor és lliure com l'aire!
Tinc dotzenes de festejadors,
però no són del meu gust;
ara s'acaba la setmana,
estimaré a qui vulgui estimar-me,
qui vol la meva ànima? Està disponible,
arriba en un bon moment,
a penes tinc temps per esperar,
car amb el meu nou amant,
a prop de les muralles de Sevilla
aniré a dansar la seguidilla
i a beure mançanilla.
Sí, aniré a casa el meu amic
Lillas Pastia!

Henri Meilhac i Ludovic Halévy

La fleur que tu m'avais jetée

La fleur que tu m'avais jetée
Dans ma prison m'était restée.
Flétrie et séche, cette fleur
Gardait toujours sa douce odeur;
Et pendant des heures entières,

La flor que m'havies llençat

La flor que m'havies llançat
es va quedar amb mi a la presó.
Marcida i seca, aquesta flor
conservà sempre la seva dolça olor;
i durant moltes hores,

Sur mes yeux, fermant mes paupières,
De cette odeur je m'enivrais
Et dans la nuit je te voyais!
Je me prenais à te maudire,
À te détester, à me dire
Pourquoi faut-il que le destin
L'ait mise là sur mon chemin?
Puis je m'accusais de blasphème,
Et je ne sentais en moi-même,
Je ne sentais qu'un seul désir,
Un seul désir, un seul espoir:
Te revoir, ô Carmen, oui,
Te revoir!

tancant les parpelles dels meus ulls,
m'embriagava aquesta olor
i a la nit et veia!
Vaig començar a maleir-te,
a detestar-te, a preguntar-me
per què calia que el destí
t'hagués posat al meu camí?
Després m'acusava de blasfem,
i dintre mi només sentia,
només sentia un sol desig,
un sol desig, una única esperança:
reveure't, oh Carmen, sí,
reveure't!

(Ària de Don José del segon acte de l'òpera *Carmen*)

Henri Meilhac i Ludovic Halévy

Habanera

L'amour est un oiseau rebelle
Que nul ne peut apprivoiser,
Et c'est bien en vain qu'on l'appelle,
S'il lui convient de refuser.

Rien n'y fait, menace ou prière;
L'un parle bien, l'autre se tait,
Et c'est l'autre que je préfère;
Il n'a rient dit mais il me plaît.

L'amour est enfant de bohème,
Il n'a jamais, jamais connu de loi;
Si tu ne m'aimes pas, je t'aime,
Si je t'aime, prends garde à toi!

Havanera

L'amor és un ocell rebel
que ningú no pot domesticar,
i és ben inútil que hom el cridi,
si li convé refusar.

Res a fer, amenaces o precs;
l'un parla bé, l'altre calla,
i és l'altre el que prefereixo;
res no ha dit, però m'agrada.

L'amor és un infant bohemi,
mai no ha conegut la llei;
si tu no m'estimes, jo t'estimo,
si jo t'estimo, tingues cura!

(Ària de Carmen del primer acte de l'òpera *Carmen*)

Henri Meilhac i Ludovic Halévy

Duo final

Carmen
C'est toi!

Don José
C'est moi!

Carmen
L'on m'avait avertie que tu n'étais pas loin,
de craindre pour ma vie;
mais je suis brave! Je n'ai pas voulu fuir!

Don José
Je ne menace pas!
j'implore... je supplie!
Notre passé, Carmen, je l'oublie!...
Oui, nous allons tous deux
commencer une autre vie,
loin d'ici, sous d'autres cieux!

Carmen
Tu demandes l'impossible!
Carmen jamais n'a menti!
Son âme reste inflexible;
Entre elle et toi...c'est fini!
Jamais je n'ai menti!
entre nous c'est fini!

Don José

Duo final

Carmen
Ets tu!

Don José
Sóc jo!

Carmen
M'havien avisat que no eres lluny,
de témer per la meva vida;
però sóc valenta! No he volgut fugir!

Don José
Jo no t'amenaço!
Jo t'imploro... et suplico!
He oblidat, Carmen, el nostre passat!...
Sí, tots dos
començarem una altra vida,
lluny d'aquí, sota uns altres cels!

Carmen
Em demanes l'impossible!
Carmen no ha mentit mai!
La seva ànima és inflexible;
Entre ella i tu... tot s'ha acabat!
Mai no t'he mentit!
Entre nosaltres s'ha acabat!

Don José

Carmen, il est temps encore,
O ma Carmen, laisse-moi
Te sauver, toi que j'adore,
Et me sauver avec toi!

Carmen
Non! Je sais bien que c'est l'heure,
je sais bien que tu me tueras;
mais que je vive ou que je meure,
non, non, non, je ne te céderai pas!

Don José
Ah! il est temps encore...
oui, il est temps encore...
O ma Carmen, laisse-moi
te sauver, toi que j'adore!
et me sauver avec toi...

Carmen
Pourquoi t'occuper encore
d'un coeur qui n'est plus à toi!
En vain tu dis: je t'adore!
Tu n'obtiendras rient, non, rient de moi,
ah! c'est en vain...

Don José
(avec anxieté)
Tu ne m'aimes donc plus?

Carmen
(simplement)
Non! Je ne t'aime plus.

Don José
(avec passion)
Mais moi, Carmen, je t'aime encore,
Carmen, hélas! moi, je t'adore!

Carmen
À quoi bon tout celà?
Que de mots superflus!

Don José
Carmen, je t'aime, je t'adore!
Eh bien, s'il le faut, pour te plaire,
je resterai bandit...
tout ce que tu voudras...
Tout! Tu m'entends... tout!
Mais ne me quittes pas,
o ma Carmen!
Souviens-toi du passé!
Nous nous aimions, naguère!
(desespéré)
Ah! ne me quitte pas, Carmen,
ah! ne me quitte pas!

Carmen
Jamais Carmen ne cédera!
Libre elle est née et llibre elle mourra!

Choeur
(dans le cirque)
Viva! La course est belle!
Sur le sable sanglant
le taureau qu'on harcèle
s'élance en bondissant...
Frappé just en plein coeur!
Viva! Bravo! Victoire!

(En entendant les cris de victoire, Carmen a laissé ´chapper un "Ah!" d'orgueil et de

Carmen, encara hi som a temps,
oh, Carmen meva, deixa'm
salvar-te, a tu que adoro,
i salvar-me amb tu!

Carmen
No! Sé molt bé que ha arribat l'hora,
sé molt bé que em mataràs;
però que jo visqui o mori,
no, no, no, no cediré!

Don José
Ah! Encara hi som a temps...
sí, encara hi som a temps...
Oh Carmen meva, deixa'm
salvar-te, a tu que adoro!
i salvar-me amb tu...

Carmen
Per què t'ocupes encara
d'un cor que ja no és teu?
Dius inútilment: t'adoro!
No obtindràs res de mi, no, res de mi.
ah! és inútil...

Don José
(amb ansietat)
Així doncs, ja no m'estimes?

Carmen
(simplement)
No! Ja no t'estimo.

Don José
(amb passió)
Però jo, Carmen, encara t'estimo,
Carmen, ai! jo t'adoro!

Carmen
De què serveix tot això?
Quants mots superflus!

Don José
Carmen, jo t'estimo, t'adoro!
Doncs bé, si cal, per complaure't,
continuaré essent un bandit...
tot el que voldràs...
Tot, m'entens?... tot!
Però no em deixis,
oh, Carmen meva!
Recorda't del passat!
Ens estimàvem, no fa gaire!
(desesperat)
Ah! no em deixis, Carmen,
ah! no em deixis!

Carmen
Carmen no cedirà mai!
Va néixer lliure i lliure morirà!

Cor
(dins la plaça)
Visca! La cursa és bella!
Sobre la sorra sanguinolenta
el brau que hom encalça
es llança envestint...
Tocat just al mig del cor!
Visca! Bravo! Victòria!

(Sentint els crits de victòria, Carmen ha deixat escapar un "Ah!" d'orgull i de joia.

joie. Don José ne perd pas Carmen de vue. Carmen fait un pas du côté du cirque.)

Don José
(se placant devant d'elle)
Où vas-tu?

Carmen
Laisse-moi.

Don José
Cet home qu'on acclame,
C'est ton nouvel amant!

Carmen
(voulant passer)
Laisse-moi...laisse-moi...

Don José
Sur mon âme,
Carmen, c'est moi que tu suivras!

Carmen
Laisse-moi, Don José, je ne te suivrais pas.

Don José
Tu vas le retrouver, dis...
tu l'ames, donc?

Carmen
Je l'aime!
Je l'aime et devant la mort même,
je répéterais que je l'aime!

Choeur
(dans le cirque)
Viva! Bravo! Victoire!
Frappé juste en, plein coeur!
Le taureau tombe! Gloire!
Gloire au torero vainqueur!

Don José
(Avec violence)
Ainsi, le salut de mon âme
je l'aurai perdu pour que toi,
pour que tu t'en ailles, infâme,
entre ses bras rire de moi!
Non, par le sang, tu n'irais pas!
Carmen, c'est moi que tu suivras!

Carmen
Non, non! jamais!

Don José
Je suis las de te menacer!

Carmen
(avec colère)
Eh bien! frappe-moi donc,
ou laisse-moi passer.

Choeur
Victorie!

Don José
(éperdu)
Pour la dernière fois, démon,
veux-tu me suivre?

Carmen
Non! Non!

Don José no perd Carmen de vista. Carmen fa un pas cap a la plaça.)

Don José
(plantant-se al davant d'ella)
On vas?

Carmen
Deixa'm!

Don José
Aquest home que aclamen
és el teu nou amant!

Carmen
(volent passar)
Deixa'm... deixa'm...

Don José
Per la meva ànima,
Carmen, que és a mi a qui seguiràs!

Carmen
Deixa'm, Don José, no et seguiré.

Don José
Vas a trobar-te amb ell, digues...
Per tant, l'estimes?

Carmen
L'estimo!
L'estimo i fins i tot davant la mort
repetiré que l'estimo!

Cor
(dins de la plaça)
Visca! Bravo! Victòria!
Tocat just, al mig del cor!
El brau cau! Glòria!
Glòria al torero guanyador!

Don José
(amb violència)
Així, que la salvació de la meva ànima
l'hauré perduda perquè tu...
perquè te'n vagis, infame,
a riure't de mi entre els seus braços!
No, per la meva sang, que no hi aniràs!
Carmen, és a mi a qui seguiràs!

Carmen
No, no! Mai!

Don José
Estic fart d'amenaçar-te!

Carmen
(colèrica)
Molt bé, mata'm, doncs,
o deixa'm passar.

Cor
Victòria!

Don José
(embogit)
Per última vegada, dimoni,
vols seguir-me?

Carmen
No! No!

Cette bague, autrefois,
Tu me l'avais donnée...
(elle la jette à la volée)
Tiens!

Don José
(José a frappé Carmen)
Eh bien! damnée!
(Elle tombe morte...)

Aquest anell que un dia
em vares donar...
(el llença a l'aire)
Agafa'l!

Don José
(Don José apunyala Carmen)
Molt bé, condemnada!
(ella cau morta...)

(Duo final de l'òpera *Carmen*)

Traducció de **Manuel Capdevila Font**

PENE PATI, tenor

Nascut a Samoa el 1987, Darren Pene Pati, conegut artísticament com a Pene Pati, va créixer a Nova Zelanda, on va iniciar els seus estudis de cant a la Universitat d'Auckland. El 2012 va aconseguir un màster a l'Acadèmia Internacional de Veus de Cardiff (País de Gal·les). També ha participat en el programa Merola, de l'Òpera de San Francisco (Estats Units), on va debutar el 2014 cantant petits papers en les òperes *Norma* i *Un ballo in maschera*. Al mateix teatre acaba d'interpretar el Conte di Lerma a *Don Carlo* i a l'estiu del 2017 hi debutarà el de Duca di Mantova a *Rigoletto*.

Pene Pati ha aconseguit el primer premi del Concurs de Bel Canto Joan Sutherland & Richard Bonynge 2012 i del Concurs Internacional de Cant Montserrat Caballé 2014, així com el segon premi al concurs Operalia 2015 i també el segon premi del Concurs Neue Stimmen 2015.

El 2012 va formar un trio, Sole3Mio –amb el seu germà Amitai, també tenor i el seu cosí Moses Mackay, baríton– amb el qual canten òpera i temes populars i que ha obtingut un gran èxit a Nova Zelanda. El seu primer disc, publicat pel segell Decca, es va convertir en l'àlbum més venut el 2013 a Nova Zelanda.

Pene Pati debuta al Festival de Torroella de Montgrí.

J'NAI BRIDGES, *mezzosoprano*

Nascuda a Lakewood, a l'Estat de Washington (Estats Units), J'Nai Bridges va estudiar cant a la Manhattan School of Music de Nova York i va fer un màster en el Curtis Institute of Music de Filadèlfia. El 2012 va ingressar per tres temporades en el programa de desenvolupament de joves talents Patrick G. i Shirley W. Ryan de la Lyric Opera de Chicago, companyia en la qual ha interpretat diferents papers secundaris en diverses òperes. El gener de 2016 va guanyar el primer premi del Concurs de Cant Francesc Viñas, de Barcelona.

El desembre de 2015, J'Nai Bridges va interpretar el paper de Carmen en l'estrena mundial de l'òpera *Bel Canto* de Jimmy López. L'abril passat va cantar el de Suzuki a *Madama Butterfly*, a l'Òpera de San Diego. I entre les actuacions destacades de la temporada 2015-2016, cal assenyalar també la seva participació a la *Simfonia número 9* de Beethoven, dirigida per Gustavo Dudamel a la Filharmònica de Los Angeles i l'Orquestra Simón Bolívar a Berkeley; a la *Simfonia número 2 'Resurrecció'* de Mahler amb la Lexington Philharmonic i *Shérérezade* de Ravel, dirigida per Esa-Pekka Salonen a l'Orquestra Simfònica NDR a Hamburg.

Entre els seus compromisos futurs figuren cantar el paper de Bersi a *Andrea Chenier*, a les òperes de San Francisco i Munich; i el de Nefertiti a *Akhnaten*, de Philip Glassa, a Los Angeles Opera.

J'Nai Bridges debuta al Festival de Torroella de Montgrí.

SHAROLYN KIMMORLEY, piano

Formada al Conservatori de Sydney, Sharolyn Kimmorley va entrar el 1975 a la companyia Opera Australia en qualitat d'assistent musical i després d'assumir diferents càrrecs de responsabilitat, el 1999 va assumir la direcció general i artística, càrrec en el qual va romandre fins al 2003.

Sharolyn Kimmorley és una destacada pianista acompanyant que ha treballat amb cantants de la talla de Joan Sutherland, Håkan Hagegård, Neil Rosenshein, Bryn Terfel, Thomas Allen, Désirée Rancatore, Teddy Tahu Rhodes, Dennis O'Neill, Kathleen Battle i Barbara Bonney, entre d'altres.

Ha estat convidada com a professora de cant a la Universitat Nacional d'Austràlia, l'Australian Opera Studio, la West Australian Opera, la West Australian Academy of Performing Arts, la Universitat d'Auckland, la Southern Opera de Christchurch (Nova Zelanda), la Guildhall School of Music de Londres i l'Acadèmia Vocal Internacional de Cardiff (País de Gal·les).

Des del 2011 és assessora artística del Dame Nellie Melba Opera Trust i directora del cor de la Southern Opera de Christchurch.

Sharolyn Kimmorley debuta al Festival de Torroella de Montgrí.

Organitza: JOVENTUTS MUSICALS DE TORROELLA DE MONTGRÍ

Mitjans oficials: LA VANGUARDIA · CatMúsica · 3

Mitjans col·laboradors: EL PUNT AVUI · TRESC · Time Out Barcelona · Grup enderrock · NÚVOL

Amb el suport: Generalitat de Catalunya Departament de Cultura · inaem

AC/E Acción Cultural Española · Diputació de Girona · Girona Patronat de Turisme Costa Brava Girona · Ajuntament de Torroella de Montgrí · Entitat Municipal Descentralitzada de l'Estartit · Club Nàutic Estartit Esport · Lleure · Cultura · Sabadell Fundació · Fundació Valvi · Estrella Damm · AIE · urbaser

Amb el mecenatge: Gisela Graham Foundation · Fundació Mascort · Grisart · Goethe Institut · Panini · L'Estartit · Illes Medes Estació Nàutica · Les Illes · Naturlife · el molinò · Hotel Medes II · L'Empordà · Medes · ones · Miami · Fincasol · Mascotrans Logístics

Amb la col·laboració: Ajuntament de Pals · Ajuntament de Begur · Ajuntament de Flaçà · Ajuntament de Bordils · Ajuntament de Verges · Ajuntament de Gualta · Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia · Jorquera Pianos · Silinway & Sons · Fundació Ernest Lluch · palau robert · Palau Solterra · espaiter · Museu de la Mediterrània · Parròquia de Sant Genís · Consorci per a la Normalització Lingüística · Guildhall · Hochschule für Musik Freiburg · Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse de Paris · Conservatori Liceu · esmuc · Taller de Músics · Cafè Mer · Hotel Mirabeau · Petits Grans Hotels · Costa Brava Hotels · Blau Hotels · urh · Palau Lo Mirador · Hotel Santa Anna · Camping Pals · Cala Montgó · Camping Riform · Neptuno · Molí de la Pera · Nestlé · Vichy Catalan · Frit Barcelona · Bellvitge · Torrelló · Can Bech · Moner

El Festival és membre de: fest clàsica

El Festival dóna suport a: Universitat de Girona · Unesco · ConArte Internacional · Fundació Daniel & Nina Carasso · Escola Municipal de Música Torroella de Montgrí